

BARBARA SZABLEWSKA
Ośrodek Doradztwa Rolniczego
w Lesznie

DZIAŁALNOŚĆ OŚRODKA DORADZTWA ROLNICZEGO W LESZNIE W PROPAGOWANIU IDEI KLUBÓW 4H W WOJEWÓDZTWIE LESZCZYŃSKIM W LATACH 1992-94

I. Praca w Klubach 4 H

W województwie leszczyńskim działa obecnie 16 Klubów 4 H, które skupiają 223 członków. Są to Kluby projektowe prowadzone przez liderów organizacyjnych - specjalistów Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Lesznie, którzy pełnią swoje funkcje - jako ochotnicy - społecznie. Kluby 4H skupiają dzieci w wieku od 8 do 15 lat i liczą od 5 do 28 członków.

Każdy Klub działa w oparciu o opracowany przez członków program roczny obejmujący:

1. *Plan spotkań i wydarzeń na cały rok.*

2. *Propagowanie idei Klubu 4H*

- uczenie zasad demokracji i współżycia w grupie,
- kształtowanie osobowości członków i rozwój zdolności przywódczych,
- angażowanie członków w życie lokalnych społeczności,
- zdobywanie sojuszników dla idei Klubów 4H,
- rozwijanie umiejętności członków (nauka języka, wykonywania prac związanych z realizacją projektów).

3. *Realizację projektu edukacyjnego*

Projekt daje możliwość praktycznego doświadczenia (np. w dziedzinie uprawy roślin, chowie zwierząt, robótek ręcznych, prac plastycznych, zdrowego odżywiania, poznania obcego języka). Projekt uczy i odpowiada na pytanie: „dlaczego”, jak również „jak”.

Ad. 1

Plan spotkań i wydarzeń na cały rok.

Wspólnie zaplanowany harmonogram spotkań i wydarzeń pozwala członkom i liderom na efektywniejszą pracę w Klubach.

Ad.2

Propagowanie idei Klubu 4H.

Działalność Klubów 4H w 1992-1994 roku obejmowała całą skalę zagadnień związanych z propagowaniem idei 4H:

- uczenie zasad demokracji i rozwój zdolności przywódczych
 - wybory władz Klubu z uwzględnieniem parlamentarnej procedury,
 - realizację zadań, praw i obowiązków urzędników Klubu (prezydent, wice-prezydent, sekretarz, skarbnik),
 - podejmowanie decyzji z uwzględnieniem celów grupowych i indywidualnych.
- kultywowanie tradycji ludowej
 - topienie Marzanny,
 - zabawa Andrzejkowa,
 - Jasełka,
- poznawanie historii najbliższej okolicy i krzewienie idei pamięci narodowej, spotkania z „ciekawymi” ludźmi
 - zwiedzanie obiektów historycznych: muzea, pomniki
- nawiązywanie kontaktów ze środowiskiem
 - Dzień Babci,
 - Dzień Matki,
- poznawanie praw i obowiązków obywatelskich
 - spotkanie z przedstawicielami samorządu lokalnego,
 - zapoznanie się z funkcjonowaniem i pracą Urzędów Miasta i Gminy,
- angażowanie w życie lokalnej społeczności
 - praca na rzecz wsi i miasta,
- rozwijanie sprawności fizycznej i umysłowej
 - wycieczki piesze i rowerowe,
 - gry i zawody sportowe,
 - konkursy,
- poznawanie zasad współżycia w grupie i kształtowanie osobowości członków 4H
 - ogniska,
 - imprezy gwiazdkowe,
 - imprezy okolicznościowe dla niepełnosprawnych,
- zdobywanie nowych sojuszników wśród rodziców dzieci Klubów 4H i lokalnych organizacji społeczno-zawodowych w gminie.

Ad. 3

Projekty edukacyjne w Klubach 4H

W roku działalności 1993/1994 Kluby 4H w województwie realizują projekty edukacyjne o następującej tematyce:

Lp.	Temat projektu edukacyjnego	Ilość Klubów realizujących projekt
1.	Warzywa w ogrodzie	7
2.	Kwiaty w ogrodzie	1
3.	Poznajemy zwierzęta naszych pól i lasów	2
4.	Przyroda w malarstwie	1
5.	Ryby w akwarium	1
6.	Fotografia	2
7.	Robótki ręczne - haft ręczny	1
8.	Tajemnice żywności	1

Projekty edukacyjne prezentujące wybrane zagadnienia dotyczące biologii i życia zwierząt, uprawy roślin ozdobnych i warzyw, plastyki i fotografii, zasad zdrowego odżywiania, pozwalają członkom Klubów 4H na zdobycie wiedzy i praktycznych umiejętności na interesujące tematy, pełniąc istotną rolę w procesie rozwoju personalnego młodego człowieka.

Projekty realizowane są pod kierunkiem liderów projektowych, którymi są: specjaliści Ośrodka Doradztwa Rolniczego pełniący w Klubach jednocześnie funkcję liderów organizacyjnych, dorośli i rodzice. Działalność ich wspierana jest przez starszą młodzież - liderów młodzieżowych.

Podsumowaniem tegorocznej pracy w Klubach 4H będzie wystawa prezentująca cały dorobek dzieci spod znaku czterolistnej koniczyny z województwa leszczyńskiego.

Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Lesznie wydał 4 projekty edukacyjne, opracowane przez liderów - organizatorów, które uzyskały wysoką ocenę osób realizujących projekty, dzieci jak również Amerykanów, oraz materiały instruktażowe dla urzędników Klubu 4H opracowane przez Barbarę Farner z Polsko-Amerykańskiego Programu Doradztwa Rolniczego.

Ośrodek przekazał nieodpłatnie 11 Ośrodkom Doradztwa Rolniczego: Mikołów, Przysiek, Siedlce, Radom, Iwonice, Bonin, Boguchwała, Wrocław, Zarzecze, Sandomierz, Bielice 381 projektów edukacyjnych oraz 67 kompletów materiałów instruktażowych. Istnieje dalsze zapotrzebowanie na wymienione materiały.

Dla kadry liderów w minionym okresie, Ośrodek zorganizował 5 szkoleń, oraz 1 szkolenie dla przyszłych liderów projektowych, które pozwoliły na zrozumienie istoty idei Klubów 4H, jej popularyzację oraz poznanie tajników organizacji. Szkolenie prowadzili Amerykanie z Polsko-Amerykańskiego Programu Doradztwa Rolniczego.

Ośrodek umożliwił również liderom Klubów 4H zgłębienie tajników psychologii, pedagogiki, zagadnień prawnych niezbędnych przy organizacji różnych form wypoczynku dla dzieci, podczas kursu dającego uprawnienia do zatrudnienia w charakterze wychowawcy placówek wypoczynku dzieci i młodzieży. Ponadto organizowane są spotkania liderów celem dokształcania się poprzez wymianę doświadczeń, oraz spotkania z przedstawicielami Ośrodków Doradztwa Rolniczego z kraju zainteresowanych tą formą pracy z młodzieżą.

II. Obóz rekreacyjno-szkoleniowy dla członków Klubów 4H.

Kierując się potrzebą stałej integracji uczestników pochodzących z różnych Klubów 4H, Ośrodek Doradztwa Rolniczego zorganizował w br. po raz trzeci w swoim „Ośrodku Szkoleniowym” w Bojanowie obóz rekreacyjno-szkoleniowy dla dzieci wywodzących się ze środowisk wiejskich - członków Klubów 4H. W obozie uczestniczyć będzie około 120 młodych ludzi (siedem tygodniowych turnusów), dla których przygotowano szereg zajęć w formie zabaw, ćwiczeń i konkursów - związanych z ideą 4H - uwzględniających między innymi:

- poznawanie zasad współżycia w grupie,
- kształtowanie osobowości młodych ludzi w oparciu o zasady demokracji,
- umiejętność podejmowania decyzji.

Program obozu uwzględnia również zapoznanie uczestników z prawami dziecka w świetle „Konwencji Praw Dziecka” oraz przewiduje ogłoszenie konkursu „Moja rodzina i ja” w związku z obchodzonym w br. Rokiem Rodziny.

Ponadto przewidziano szereg atrakcji między innymi wycieczki do:

- *Zootechnicznego Zakładu Doświadczalnego w Pawłowicach: sekcja jeździecka - jazda konno i powózkami oraz zwiedzanie pałacu,*
- *Aeroklubu Leszczyńskiego w Strzyżewicach,*
- *Leszna - zwiedzanie miasta.*

Z uwagi na wpływ organizowanych obozów na rozwój i popularyzację idei Klubów 4H oraz towarzyszące im duże zainteresowanie dzieci i rodziców, Ośrodek Doradztwa Rolniczego planuje kontynuację tej formy działalności Klubów 4H w następnych latach, wpisując ją na stałe do kalendarza wydarzeń Klubów 4H w województwie.

III. Międzynarodowa wymiana w ramach Klubów 4H.

1. Z inicjatywy redakcji czasopisma „Polski Farmer”, która koordynowała akcję wyjazdu dzieci z Klubów 4H do Danii, z województwa leszczyńskiego, wyjechały 2 członkinie Klubu 4H z gminy Osieczna. Wraz z 40 członkami Klubów 4H z całej Polski, dziewczynki przebywały w dniach od 27 czerwca do 6 lipca 1993 roku w miejscowości Bregentved, skąd

przyszło zaproszenie. Młodzież została zaproszona przez duńskich kolegów na wystawę prezentującą dorobek Klubów 4H. Pobyt w Danii był wspaniałym momentem do nauki i rozrywki. Na rangę i znaczenie imprezy wskazywała również obecność na wystawie królowej Małgorzaty, co stanowiło niemałą atrakcję dla młodzieży polskiej.

2. W wyniku współpracy z Polsko-Amerykańskim Programem Doradztwa Rolniczego na zaproszenie Uniwersytetu Stanowego w Lansing (Stan Michigan) w dniach od 13 lipca do 12 sierpnia 1993 roku przebywała w Stanie Michigan 10 osobowa grupa młodzieży i osób zaangażowanych w ideę 4H.

Celem wyjazdu było:

- ustalenie zasad i form wymiany grup polskich i amerykańskich
- zapoznanie się z działalnością Klubów 4H w Stanach oraz wymiana doświadczeń w tym zakresie
- poznanie rolnictwa amerykańskiego, jego specyfiki i sektora obsługi
- nawiązanie kontaktów z administracją lokalną i stanową.

Uczestnicy polskiej grupy przebywali wśród rodzin farmerskich, gdzie mieli możliwość poznania codziennego życia na farmie i nawiązania kontaktów z rówieśnikami z Klubów 4H. Wyjazd zapoczątkował wymianę członków Klubów 4H między Polską a Stanami Zjednoczonymi.

Na zaproszenie Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Lesznie w br. w ramach rewizyty przebywała przez miesiąc w naszym województwie 11 osobowa grupa młodzieży i liderów Klubów 4H ze Stanu Michigan oraz 5-cio osobowa grupa ze Stanu Pensylwania. Zgodnie z przyjętym założeniem wymiany grup polskich i amerykańskich ODR w Lesznie przygotował atrakcyjny program pobytu dla uczestników wymiany.

Podsumowanie

Trzy lata propagowania idei i ponad dwuletnia działalność Klubów 4H przyniosły już wymierne efekty w postaci aktywizowania środowiska wiejskiego.

Obecnie dzieci z Klubów 4H oczekują każdego następnego spotkania, aby móc cieszyć się z poznawania nowych zagadnień, swoich możliwości, uczestniczyć w dyskusjach danej zbiorowości o określonych zainteresowaniach. Uczestnictwo w programie zapewnia im poczucie pewności siebie i wiary we własne siły.

Również rodzice, obserwując efekty pracy w Klubach, wykazują coraz większe zaangażowanie, włączając się w prace organizacyjne i pomoc finansową.

Kilku rodziców prowadzi już projekty o tematyce bliskiej ich zainteresowaniom, a mamy nadzieję, że dalsi będą się stopniowo przekonywać do tej działalności.

Z pewnością pomogą im w podjęciu decyzji liderzy organizacyjni z ramienia Ośrodka Doradztwa Rolniczego, którzy podczas dwuletniej działalności zdobyli spore doświadczenie, a jednocześnie przekonanie o celowości zadań i satysfakcję w pracy z dziećmi.

Podjęte przez Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Lesznie zadanie propagowania idei 4H wśród dzieci ze środowisk wiejskich było możliwe dzięki przychylnemu ustosunkowaniu się do tych zagadnień wojewody leszczyńskiego, który pomagał nam w tworzeniu klimatu oraz w nawiązywaniu kontaktów z różnymi jednostkami szczebla wojewódzkiego i gminnego. Dzięki temu liderzy Klubów 4H wspólnie z dziećmi zdołali pozyskać do współpracy szereg organizacji społecznych i zawodowych oraz administracji lokalnej w zakresie pomocy materialnej jak i merytorycznej.

Również Ośrodek Doradztwa Rolniczego pozyskał sojuszników Klubów 4H wśród instytucji i organizacji na szczeblu międzynarodowym, krajowym i wojewódzkim. W szerokim upowszechnieniu wysoko ocenianych projektów edukacyjnych, jakim jest niewątpliwie idea Klubów 4H przysłała nam z pomocą Krajowa Edukacyjna Fundacja 4H. Spodziewamy się, że współpraca z naszymi sojusznikami wpłynie na zwiększenie liczby Klubów 4H w województwie leszczyńskim.

Dotychczasowa działalność w zakresie propagowania idei Klubów 4H spotkała się z żywym zainteresowaniem innych ODR w kraju. Zapraszamy do nas, do korzystania z naszego dorobku w zakresie opracowanych już projektów edukacyjnych i wydanych materiałów instruktażowych.